

Broj: UPI-05-430/21-7/11

Podgorica, 29.03.2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana čl. 20f stav 1 tačka 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list Crne Gore", br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 2, člana 20 stav 5 i člana 19 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore", br. 12/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u ispitnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, Rješenjem br: UPI-05-430/21-7/3 od 18.01.2021. godine, na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj dana 29.03.2021., donosi sljedeće

R J E Š E N J E

Program profesionalne rehabilitacije ne predstavlja državnu pomoć, u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore", br. 12/18).

O b r a z l o ž e n j e

Ispitni postupak - pokretanje i tok postupka

Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**“) je iz sopstvenih izvora došla do informacija da je Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: „**Zavod za zapošljavanje**“), kroz Program profesionalna rehabilitacija (u daljem tekstu: „**Program**“), dodijelio sredstva u ukupnom iznosu od 255.781,07 eura. Posljedično, na osnovu člana 5 st. 1 i 2, člana 16 st. 1 i 2 i člana 20 st. 3 i 4 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore", br. 12/18) (u daljem tekstu: „**Zakon**“), radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu Programa, Rješenjem Agencije broj: UPI-05-430-21-7/3 od dana 18.01.2021.godine, pokrenut je ispitni postupak po službenoj dužnosti. Istim rješenjem, Agencija je naložila Zavodu za zapošljavanje da, u roku od 30 dana od dana prijema tog rješenja, Agenciji dostavi Program, sa dokumentacijom koja prati realizaciju istog, kao i sve raspoložive podatke potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći dodijeljene na osnovu Programa i informacije o svim drugim pomoćima dodijeljenim za iste opravdane troškove i da, odmah po prijemu tog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći istim korisnicima, za iste opravdane troškove, do odlučivanja Agencije o usklađenosti

pomoći sa Zakonom. Dodatno, Agencija je pozvala zainteresovane strane da Agenciji dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje.

Zavod za zapošljavanje je Agenciji dostavio Odgovor broj: 07-1574 od 29.1.2021. godine, zaveden u Agenciji pod brojem: UPI-05-430/21-7/4 od 02.02.2021. godine u kome navode da su na osnovu uvida u računovodstvenu evidenciju Zavoda za zapošljavanje, utvrdili da se iznos 255.781,07 eura odnosi na sredstva koja je Zavod za zapošljavanje uplatio izvođačima profesionalne rehabilitacije tokom 2018. godine. U svom odgovoru Zavod za zapošljavanje citira član 4 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom («Službeni list CG» br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), kojim je propisano da profesionalna rehabilitacija obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju sa ciljem da se lice sa invaliditetom na odgovarajući način osposobi za rad, zadrži zaposlenje, u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru. Dalje, članom 14 ovog zakona propisano je da profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom organizuje i izvodi ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, posebna škola ili drugo pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije. Članom 34 ovog zakona propisano je da uslove i kriterijume u pogledu prostora, opreme i stručnog kadra koje treba da ispunjava izvođač profesionalne rehabilitacije propisuje Ministarstvo. Članom 14a ovog zakona propisana je procedura izbora izvođača profesionalne rehabilitacije, tako da Ministarstvo rada i socijalnog staranja raspisuje konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije, da postupak izbora izvođača sprovodi Komisija za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije koju obrazuje Ministarstvo, kao i da odluku o izboru izvođača donosi ministar nadležan za poslove zapošljavanja, a na predlog navedene komisije. Takođe, ovim članom je propisano da se odluka o izboru izvođača donosi na period od dvije godine, da Ministarstvo određuje cijenu izvođenja pojedinih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, kao i da se međusobna prava i obaveze Zavoda za zapošljavanje i izvođača uređuju ugovorom.

U svom izjašnjenju, Zavod za zapošljavanje navodi da zaključuje ugovore sa izvođačima profesionalne rehabilitacije koji su, po osnovu javnog konkursa, odlukom nadležnog Ministarstva izabrani za izvođače profesionalne rehabilitacije. Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dana 24.03.2017. godine, objavilo je javni konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije. Konkursom je propisana dokumentacija koju su podnosioci zahtjeva bili dužni dostaviti Ministarstvu, i to: rješenje Ministarstva nadležnog za poslove rada i zapošljavanja o ispunjavanju uslova za realizaciju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, važeći sertifikat o primjeni standarda kvaliteta ISO 9001:2008 za pružanje usluga profesionalne rehabilitacije; dosadašnje iskustvo - reference u izvođenju profesionalne rehabilitacije i područje sprovođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, sa opisom mjere i aktivnosti. Zavod za zapošljavanje dalje precizira da u momentu objavljivanja javnog konkursa, rješenje o ispunjenosti uslova za realizaciju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacijesu imala samo dva pravna lica, kako slijedi: DOO „ZOPT“ - Podgorica i Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica. Opisuju u svom izjašnjenju da je nakon sprovedenog postupka izbora izvođača profesionalne rehabilitacije, Ministar rada i

socijalnog staranja donio odluku, br.100-59/17-4 od 11.04.2017. godine, kojom su za izvođača profesionalne rehabilitacije izabrani upravo DOO „ZOPT“ - Podgorica i Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica. Zavod za zapošljavanje se izjasnio da nema informacije da li se na javni konkurs prijavilo još neko pravno lice, osim navedenih, obzirom da obrazloženje odluke ne sadrži podatke o podnijetim prijavama na konkurs. Na osnovu navedene odluke, a u skladu sa članom 14a stav 6 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom («Službeni list CG» br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16), Zavod za zapošljavanje je zaključio ugovore o izvođenju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije sa DOO „ZOPT“ - Podgorica i Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica, na period od dvije godine.

Ugovorima o izvođenju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije su utvrđena prava i obaveze ugovornih strana, kao i način isplate sredstava izvođačima profesionalne rehabilitacije. Članom 5 ugovora propisano je da se naknada troškova izvođaču isplaćuje nakon odobrenja izvještaja o realizovanim mjerama i aktivnostima profesionalne rehabilitacije, a u skladu sa Rješenjem o utvrđivanju cijene izvođenja pojedinih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, br. 100-39/17-1 od 08.02.2017. godine, koje je donijelo Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Zavod za zapošljavanje precizira da je vršio isplatu sredstava izvođačima profesionalne rehabilitacije na osnovu ugovora koji su zaključeni nakon procedure izbora izvođača koju je sproveo Ministarstvo rada i socijalnog staranja, a u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Dalje, precizirano je da Zavod za zapošljavanje ne može dostaviti dokumentaciju koju su izvođači profesionalne rehabilitacije dostavljali prilikom prijave na javni konkurs kod Ministarstva, uključujući i njihov program izvođenja mjera profesionalne rehabilitacije. Izvođači profesionalne rehabilitacije nisu u obavezi da Zavodu za zapošljavanje dostavljaju program izvođenja mjera profesionalne rehabilitacije iz razloga što je članom 14b stav 3 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom («Službeni list CG» br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16) propisano da vrednovanje kvaliteta sprovođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije kod izvođača profesionalne rehabilitacije vrši stručno lice, koje određuje Ministarstvo. Dodatno, Zavod za zapošljavanje je dostavio i rješenje o utvrđivanju cijene izvođenja pojedinih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, javni konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije, odluku Ministarstva o izboru izvođača i ugovore koje je Zavod za zapošljavanje zaključio sa izvođačima profesionalne rehabilitacije.

U daljem ispitnom postupku, Agencija je uputila dodatni zahtjev Ministarstvu ekonomskog razvoja broj: UPI-05-430/21-7/6 od 05.03.2021. godine, u kome je navela da je Zavod za zapošljavanje dostavio dokumentaciju koja prati realizaciju navedenog programa i sve informacije kojima raspolaže, ali se Zavod za zapošljavanje istovremeno izjasnio da je javni konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije objavilo Ministrastvo rada i socijalnog staranja, te da Zavod za zapošljavanje ne raspolaže programom profesionalne rehabilitacije, već se isti nalazi kod nadležnog ministarstva.

S obzirom na to da Zavod za zapošljavanje ne raspolaže navedenom dokumentacijom, Agencija je uputila zahtjev Ministarstvu ekonomskog razvoja, da u roku od deset (10) dana, od dana prijema tog akta, dostavi Rješenje Ministarstva nadležnog za poslove rada i zapošljavanja o ispunjavanju uslova za realizaciju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i važeći sertifikat o primjeni standarda kvaliteta ISO - 9001:2008 za pružanje usluga profesionalne rehabilitacije i dosadašnje iskustvo - reference u izvođenju profesionalne rehabilitacije i područje sprovođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, sa opisom mjere i aktivnosti.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u svom odgovoru zavedenom u Agenciji pod brojem: UPI-05-430/21-7/7 od 10.03.2021. godine, dostavilo Rješenje Ministarstva rada i socijalnog staranja br: 0301-8962 od 28.12.2010. godine, kojim se utvrđuje da DOO „ZOPT“ - Podgorica ispunjava propisane uslove za rad ustanove za organizovanje i izvođenje profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom, kao i Rješenje br: 100-198/14-3 od 13.02.2015. godine, Rješenje br: 100-84/14-2 od 26.05.2014. godine i 100-16/2012-1 od 14.02.2013. godine, kojima se pojedinačno utvrdilo da P.J. "REHA NIKŠIĆ" Nikšić, P.J. "POSLOVNI CENTAR ZOPT" - Pljevlja P.J. i Regionalni centar za profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje, obrazovanje i sprovođenje programa socijalne uključenosti za teže zaposliva lica "ZOPT REHA" Tivat, u sastavu DOO „ZOPT“ - Podgorica, ispunjavaju propisane uslove za rad ustanove za organizovanje i izvođenje profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja je dostavilo i Rješenje Ministarstva rada i socijalnog staranja br: 0301-8252 od 23.12.2010. godine, kojim se utvrđuje da Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica ispunjava propisane uslove za rad ustanove za organizovanje i izvođenje profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom, kao i Rješenje br: 100-58/15-3 od 10.03.2015. godine, Rješenje br: 100-59/15-3 od 29.04.2015. godine i Rješenje br: 100-153/18-2 od 25.10.2018. godine, kojima se pojedinačno utvrdilo da P.J. MOC „Pamark“ - Bijelo Polje, P.J. MOC „Pamark“ - Bar i P.J. MOC „Pamark“ - Berane, u sastavu Multidisciplinarnog obrazovnog centra „Pamark“ - Podgorica, ispunjavaju propisane uslove za rad ustanove za organizovanje i izvođenje profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom.

Nadalje, Ministarstvo ekonomskog razvoja je dostavilo sertifikate o primjeni standarda kvaliteta ISO - 9001:2008 posebno za DOO „ZOPT“ - Podgorica, broj sertifikata: SL16271Q i Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica, broj sertifikata: SL16272Q, te važeće sertifikate o primjeni standarda kvaliteta ISO 9001:2015 za Multidisciplinarni obrazovni centar „Pamark“ - Podgorica, broj sertifikata: SL21750Q/B i MEST EN ISO 9001:2016 za DOO „ZOPT“ - Podgorica, broj sertifikata: 19043C.

Na osnovu člana 19 Zakona, uzimajući u obzir naročitu složenost rješavanja ispitnog postupka i donošenja predloga konačne odluke, Agencija je za potrebe odlučivanja angažovala nezavisnog stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama.

Opis Programa

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, dana 24.03.2017. godine, objavilo je javni konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije. Konkursom je propisana dokumentacija koju su podnosioci zahtjeva bili dužni dostaviti Ministarstvu, i to: rješenje Ministarstva nadležnog za poslove rada i zapošljavanja o ispunjavanju uslova za realizaciju mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, vazeći sertifikat o primjeni standarda kvaliteta ISO 9001 :2008 za pružanje usluga profesionalne rehabilitacije; dosadašnje iskustvo - reference u izvođenju profesionalne rehabilitacije i područje sprovođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, sa opisom mjere i aktivnosti. Mjere se izvode u skladu sa Pravilnikom o standardima za sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije („Sl. list RCG“, br. 57/11).

Ocjena Programa

Agencija je u ispitnom postupku cijenila da li je Program osnov za dodjelu državne pomoći, odnosno da li su korisnici profesionalne rehabilitacije, korisnici državne pomoći, primjenom četiri kriterijuma, koji moraju biti kumulativno ispunjeni da bi neka mjera predstavljala državnu pomoć, u smislu definicije državne pomoći iz člana 2 Zakona.

Državna pomoć je:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Na osnovu dostavljenih dokaza, Agencija je zaključila da je Ministarstvo rada i socijalnog staranja raspisalo konkurs za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije, da je postupak izbora izvođača sprovodila Komisija za izbor izvođača profesionalne rehabilitacije, koju je obrazovalo Ministarstvo, kao i da je odluku o izboru izvođača doneo ministar nadležan za poslove zapošljavanja, a na predlog navedene komisije. Takođe, Agencija je uzela u obzir da se odluka o izboru izvođača donosi na period od dvije godine, da Ministarstvo određuje cijenu izvođenja pojedinih mjera i aktivnosti

profesionalne rehabilitacije, kao i da se međusobna prava i obaveze Zavoda i izvođača uređuju ugovorom.

Dakle, prilikom ocjene, Agencija je uzela u obzir da su ugovori sa izvođačima profesionalne rehabilitacije zaključivani posle sprovedenog javnog konkursa, nakon čega su odlukom nadležnog Ministarstva izabrani izvođači profesionalne rehabilitacije, što znači da nije bilo selektivnosti, već da su se izvođači birali transparentno, u otvorenom i javnom konkursu, čime je isključeno prisustvo državne pomoći, u smislu člana 2 Zakona.

U daljem ispitnom postupku, Agencija je analizirala da li se realizacijom Programa na posredan (indirektan) način dodjeljuje državna pomoć krajnjim korisnicima mjera, odnosno da li su korisnici profesionalne rehabilitacije, korisnici državne pomoći (Korisnik državne pomoći je fizičko ili pravno lice, privredno društvo ili udruženje privrednih društava, koje koristi državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti - definisano je članom član 3 stav 2 Zakona).

Međutim, s obzirom na to da je cilj Programa da se lica sa invaliditetom na odgovarajući način osposobe za rad, zadrže zaposlenje, u njemu napreduju ili promijene svoju profesionalnu karijeru, Agencija zaključuje da se radi o fizičkim licima, koja ne obavljaju privrednu djelatnost, niti koriste državnu pomoć u obavljanju privredne djelatnosti, odnosno nisu korisnici državne pomoći.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Agencija je, saglasno članu 20 stav 5 Zakona, nakon sprovedenog ispitnog postupka donijela rješenje da mjera koja je bila predmet ispitivanja ne predstavlja državnu pomoć.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

Saglasno članu 19 Zakona, predlog rješenja je izradila Andrijana Ćurčić, nezavisni stručnjak dana 22.03.2021. godine.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Dostavljeno:

- Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Bulevar revolucije 5
- u spise predmeta
- a/a